

- 9 1. 1969

000A

L'ECO D
DELLA S
STAMPA
MILANO
L'ECO C
DELLA S
STAMPA
MILANO

108 Nie najšťastnejší začiatok

Pier Paolo Pasolini chce teraz preniknúť aj do divadelnej oblasti. Dva dni po tom, čo bolo súdne potvrdené, že proti jeho filmu Teorema niet námietok, uviedlo turínske Teatro Stabile jeho hru Orgia. Ako napísal turínsky korešpondent D. Kessler, vyhlásil Pasolini vo svojom Manifeste pre nové divadlo, že „divadlo ako také vždy nenávidel a veru nie je si istý, či v tomto cíte nepokračuje, či už ide o konvenčné divadlo pohybov a tárania, alebo o smer Artaud-Living-theater-Grotowsky.“ Chce vytvoriť „divadlo slova“, ktoré sa takmer úplne zriekne pohybov, výpravy i svetejných efektov a nadviaže na deklamátorské formy divadla gréckeho. Má na mysli akýsi druh slovného oratória bez pátosu a koturnov, ktoré sa nebude obracať k zvyčajnému divadelnému obecenstvu, ale k pokrokovým vrstvám obyvateľstva. Nemá sa odohrávať v divadelných sálach, ale v rôznych obyčajných miestnostiach prístupných za najnižšie ceny, kde iba dámy v norkových kožuchoch budú platiť tridsaťnásobok. Predstavenie má prebiehať za absolútnej rovnoprávnosti oboch zúčastnených zložiek (hercov i obecnstva), keďže jedine to je zárukou reálnej scénickej demokracie a divák je tým donútený rozmýšľať spolu s hercom.

Námet jeho prvého podnetu na spolurozmýšľanie je nasledovný: dvaja manželia — on sadista, ona masochistka — vedú stahodlhé rozhovo-

ry o tom, ako sa svojimi túžbami a ich uspokojovaním líšia od ostatného sveta. Žena nakoniec príde na to, že žije jedine pre ukájanie svojich pohlavných chýtok, zabije svoje dve deti a sama spácha samovraždu. Manžel si do opusteného bytu privedie prostitútku, ktorá sa pred ním ochotne vyzlečie, no zdesene ujde, keď zistí, aké zvrátenosti od nej požaduje. On sa vyoblieka do jej šiat a obesí sa po dlhom monológu o tom, že si slobodne zvolil smrť na znak protestu práve tak, ako budhistickí bonzovia polievajúci sa benzínom.

Lenže, tvrdí kritika, tento protest dopadá kamsi do prázdna. Jedným čarovným miestom hry sú spomienky manželov na detstvo, poetický plač za strateným rajom, ktorý, žiaľ, príliš rýchlo vystriedajú nudné a lacné tirády z oblasti dejín a sexuológie. Autor by pre svoje divadlo slova potreboval nájsť novú reč, pretože jeho doterajšia toho obecenstvu asi veľa nepovie. Režiroval si svoju hru sám v prázdnej, obielenej miestnosti pripomínajúcej garáž, kde nepohodlne usalašeni dváči dobre nevideli ani nepočuli. Na jednoduchej drevenej doske stála akási nápovedná búdka a v nej posteľ, v ktorej sa hra väčšinou odohrávala. Obom hlavným predstaviteľom sa napriek výsoko kultivovaným výkonom nepodarilo strhúť obecenstvo a Pasolini si v tejto oblasti — na rozdiel od svojej filmovej tvorby — nevybral práve najšťastnejší štart. (er)